

DAMP, ADHD och DCD - ny studie om tio års debatt om diagnoser, neuropsykiatri och skolan

Vad föregick det kraftigt ökande neuropsykiatriska diagnosticerandet av elever med inlärningsproblem och beteendestörningar i Sveriges skolor?

En studie vid Göteborgs universitet redovisar bland annat den specifikt medicinska bild av grundskolan som framträder bland förespråkare och motståndare under kontroversen om DAMP.

Den medicinska kontroversen handlar om ett ifrågasättande av diagnosen DAMP - Deficit in Attention, Motor control and Perception - under åren runt 2000. Från att tidigare ha varit en oenighet mellan en mindre krets av medicinskt professionella eskalerade kontroversen och kom också att beröra pedagoger och sociologer.

– Det kan betecknas som en av det svenska samhällets mest framträdande vetenskapsbaserade kontroverser i modern tid, säger Bo-Lennart Ekström.

I sin kontroversstudie har han analyserat närmare 200 artiklar från Dagens Medicin och Läkartidningen, under perioden 1996-2006. Han undersöker den bild av skolan som framträder i det specifikt medicinska perspektivet och hur medicinskt professionella i medierna formulerar pedagogisk praktik och teori utifrån sina perspektiv.

I diskussionen framträder två förhållningssätt. Dels det neuropsykiatriska perspektivet där åtgärder riktar in sig på den enskilde eleven – främst genom anpassad pedagogik och i förekommande fall även centralstimulerande medicinering. Dels det socialmedicinska perspektivet som primärt tar sikte på god skolmiljö och välutvecklad skolhälsovård.

– I mitt arbete som specialpedagog har jag kunnat observera hur neuropsykiatrin successivt vunnit tolkningsföreträde framför andra möjliga förklaringar till när elever får problem med inlärning och beteende i skolan. De neuropsykiatriska diagnoserna tillmäts idag högre status och förklaringsvärde än de pedagogiska teorierna vad gäller elevernas tillkortakommanden, säger Bo-Lennart Ekström.

Sedan 2007 har antalet diagnoser av ADHD och uppmärksamhetsstörning uppskattningsvis mer än fördubblats i Sverige. I dag är DAMP ersatt av DCD - Development Coordination Disorder.

[Läs avhandlingen: https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/29641](https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/29641)

För mer information: kontakta Bo-Lennart Ekström, bo.lennart@comhem.se, 0705-218312. Bo-Lennart Ekström lägger fram sin avhandling *Kontroversen om DAMP. En kontroversstudie av vetenskapligt gränsarbete och översättning mellan olika kunskapsparadigm* vid institutionen för pedagogik och specialpedagogik, Göteborgs universitet.

Disputationen sker fredag 7 september, kl 13.15 i sal AK2 137, Pedagogens hus A, källarplan, Västra Hamngatan 25, Göteborg.